

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

16.3.2021

Toimittajien työturvallisuusryhmä

Aika	16.3.2021 klo. 12.00-16.00
Paikka	Teams
Läsnä	Juha-Matti Huhtanen, ABB Oy Markku Linnanen, Siemens Osakeyhtiö Teemu Palosaari, Destia Oy Aleksi Peltola, VEO Oy Jukka Hietakangas, Infratek Finland Oy Kimmo Honkaniemi, Caverion Suomi Oy Marko Elorinne, Eltel Networks Oy Markku Linnanen, Siemens Osakeyhtiö Jani Rintala, TMV Line Oy Antti Keskinen, Empower PN Oy Karri Koskinen, Fingrid Oyj Jouko Loikala, Fingrid Oyj
Poissa	Mikko Hakala, TLT-Building Oy Jani Pelvo, Fingrid Oyj

Käsitellyt asiat

1 Kokousjärjestelyt

Karri Koskinen toimi kokouksen puheenjohtajana ja sihteerinä. Sovittiin, että kokouksesta tehdään muistio, joka lähetetään kommentteille osallistujille. Muistio ja esitysmateriaalit julkaistaan Fingridin nettisivuilla.

Kokouksen alussa muistutettiin kilpailulainsäädännön noudattaminen -ohjeen noudattamisesta kokouksessa ja myös tauoilla, että puhutaan vain työturvallisuusasioista.

Ryhmälle pyritään perustamaan Teams-kanava. Todettiin, että jatkossa perustetaan työryhmiä valmistelevaan toimittajien työturvallisuusryhmässä käsiteltäviä aiheita.

2 Edellisen kokouksen muistio

Sovittiin, että ei käydä edellisen kokouksen muistiota kokonaisuudessaan läpi. Käytiin vain edellisessä kokouksessa sovitut asiat läpi:

- Toimittajat toivoivat, että Quentic:n Dashboardille saataisiin näkyviin työn riskien arvioinnit. Työn riskien arvioinnit on lisätty Dashboardin luonnokseen. Sovittiin, että Karri lähettää luonnoksen toimittajien työturvallisuusryhmälle kommentteille.
- Toimittajat toivoivat, että Dashboardia voisi itse muokata tarpeiden mukaan. Lisäksi todettiin, että toimittajilla olisi hyvä saada valita tilaajan Dashboard Quentic:ssa, jos heillä on oma Quentic käytössä. Ehdotus on välitetty Quentic:lle.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

16.3.2021

- Tapaturmailmoitus- ja turvallisuushavaintolomakkeelle työvaiheet. Työvaiheet voi kopioida omavalvontalomakkeelta ko. lomakkeille. Sovittiin aikaisemmassa kokouksessa, että Karri selvittää onko muutosta mahdollista / tarkoituksen mukaista tehdä ja pitääkö tässä samalla päivittää koko lomake. Työvaiheita ei lisätty tässä päivityksessä lomakkeelle, koska luokituksia tuli muutenkin niin paljon.
- Vanhat maadoitukset voimajohtohankkeissa, kun rakennetaan vanhan linjan tilalle uutta linjaa: Purkaminen, liittäminen ja maadoituspöytäkirjat. Tämä asia on käsittelyssä Fingridin voimajohtotiimissä. Jani Pelvo seuraa etenemistä.
- Pilariharusankkureita on monenlaisia, mutta nostoapuvälineen reikä on niissä samassa paikassa. Tämä johtaa siihen, että joissakin kappaleissa painopiste tulee väärään paikkaan. Lisäksi joidenkin elementtitoimittajien elementeissä on liian pieni reikä nostoapuvälinettä varten. Sovittiin, että Mikael vie asiaa eteenpäin. Mikael Wiren on selvittänyt tätä asiaa: Reiät ei ole samassa paikassa eri kokoisissa pilariharusankkureissa. Kaikissa kuvissa on 40 mm (halkaisija) reikä. Kuvia tarkistetaan painopisteen osalta. Toimittajat tarkistavat, että onko reiät laitettu kuvien mukaan elementtitehtailla? Sovittiin, että jätetään tämä seurannasta pois.
- Toimittajat ehdottivat, että tähän liittyen, että työmaakokous olisi hyvä alkaa tilaajan pitämällä turvavartilla, jossa käydään ajankohtaiset työturvallisuusasiat läpi, kuten tilaajan laatima tietoisuus. Tämä on viestitty Fingridin projektipäälliköille.
- Toimittajat ehdottivat viestintäkanavaksi työturvallisuusryhmän Teams:ä tai Whatsup:a. Pyyntö Teams-kanavan perustamisesta on tehty.
- Toimittajat toivoivat yhteenvetoa suunnitelluista koulutuksista esim. taulukko. Tällaista ei ole. Pyritään tekemään ensi vuodelle. Todettiin, että jos ryhmälle saadaan oma Teams-kanava, niin laitetaan tänne koulutuskalenteri ja koulutusmateriaalit. Työturvallisuuden hyvät käytännöt koulutuksia on tulossa vuonna 2021 seuraavasti:
 - 8.4 klo 13-14, Kommunikointi ja vastuut yhteisellä työmaalla & Turvavarttien pitäminen
 - 20.5 klo 13-14, Kaivantojen turvallisuus
 - 10.6 klo 13-14, Tikkaat ja telineet
- Toimittajat ehdottivat, että tunnistekyltti asennettaisiin aina siihen jalkaan, missä on tikkaat ja tarvittaessa toiseen jalkaan. Esim. Asennetaan kyltti kummallekin puolelle pylväsjalaa. Vasenkätisyys- / oikeakätisyys voi aiheuttaa haasteita kylttiä asennettaessa. Kylttien ollessa yhdessä pylväsjalassa, toiselta jalan puolelta tuleva ulkopuolinen ei välttämättä huomaa kylttiä. Tämä ehdotus ei saanut kovin paljoa kannatusta ryhmässä. Ehdotuksena tuli myös, että jos kyltin joutuu asentamaan sellaiseen putkipylvään jalkaan missä ei ole turvatikasta, niin hengenvaarakyllin voisi asentaa sille korkeudelle, mihin työn tekijä voi sen maasta käsin voi asentaa. Tunnistekyltti asennettaisiin tällöin jalkaan, missä on turvatikas.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

16.3.2021

Sovittiin, että Karri laittaa ehdotuksen Fingridin voimajohtotiimille. Tämä on käsitelty tiimissä seuraavasti:

- Kylteille on vaatimukset speksissä, eli mitä tahansa ei voi käyttää.
- Toimitaan Fingridin kilpiohjeen mukaisesti ja poikkeustapauksissa käytetään maalaisjärkeä.
- Kylttien korkeuden osalta asia on sovittu ja uutta tapaa on meneillään olevissa projekteissa sovellettu eli asennamme jatkossa kyltit sellaiseen korkeuteen, että asentamisessa ei tarvitse kiivetä.
- Karri laatii kampanjan toteuttamisesta ja jalkauttamisesta suunnitelman. Kampanjan lopullinen luonnos lähetetään kommentteille toimittajien työturvallisuusryhmälle. Tämä on laitettu ja hanke käynnissä.
- Toimittajat ehdottivat, että kampanjaa olisi hyvä kohdentaa niihin toimintoihin, missä sattuu eniten tapaturmia. Keskustelimme, kuinka saisimme kohdistettua toimenpiteitä:
 - Pidetään kohdennetusti työmaakäyntejä kohteissa, missä tapahtumia on enemmän kuin muualla. Parannusehdotuksien saaminen ko. työmailta.
 - Projektikohtaisestikin voi pitää Teams:llä turvallisuusaiheisia kokouksia.
 - Selvitetään riskialteimmat työvaiheet ja keskitytään niihin.
 - Sovittiin, että toimittajat selvittävät merkittävimmät riskit voimajohdoilla ja sähköasemilla. Karri nimeää työryhmät toimittajien työturvallisuusryhmästä. Käsitellään seuraavassa kokouksessa tulokset, suunnitellaan viestintä ja Karri tekee näistä yhteenvedon.
- Sovittiin, että toimittajat selvittävät omissa organisaatioissa, että onko toiminnassa tullut muutoksia, joka olisi vaikuttanut asiaan (tapaturmien määrään vuonna 2020).
 - Useina vuosina tapaturmia on sattunut enemmän vuoden toisella puoliskolla. Pohdittiin, että voiko syksy olla kiireisempää aikaa.
 - Osalla toimittajista oli ajatus, että projektit valmistuvat usein syksyllä. Tuleeko hankkeissa loppua kohti kiire? Ennakkosuunnittelu – tähän pitäisi kiinnittää huomiota. Miten voidaan vaikuttaa hyvällä ennakkosuunnittelulla kiireen syntymiseen? Osa toimittajista koki myös, että monet projektit tuntuvat alkavan nopealla aikataululla – turvallisuussuunnitteluun tulisi olla riittävästi aikaa. Projektin alussa voi olla vaativa keskeytystyö. Kun kiireen tuntu saadaan syntymään heti projektin alussa, niin se voi jatkua pidempään. Toimittajat toivoivat myös, että projektien välitavoitteet pitäisi suunnitella niin, että se ei aiheuta turhaa kiirettä, joka voi aiheuttaa työturvallisuusriskiä. Karri totesi, että vuoden 2021 tapaturmatutkinnoissa kiire ei noussut yhdistäväksi tekijäksi

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

16.3.2021

- Toimittajat tiedustelivat, että miten eniten havaintoja tehnyt toimittaja nostetaan esille turvallisilla linjoilla -lehden jutussa. Tämä on huomioitu 15.3.2021 julkaistussa lehdessä.
- Hyvät käytännöt materiaali on työn alla. Materiaaliin toivotaan toimittajilta hyviä käytäntöjä. Kerätään toimittajilta hyviä käytäntöjä jatkuvasti esim. toimittajien työturvallisuusryhmän Teams:ssä.

3 Työturvallisuuden ajankohtaiset / Karri Koskinen

Kävimme läpi Karrin valmisteleman esityksen.

Vuonna 2021 sattui työtaturma, jossa työntekijän puukko lipsahti pohkeeseen pylväsosanipun nailonsidettä katkaistaessa. Usealla toimittajalla on lähtökohtaisesti kielletty puukkojen käyttö. Yhdellä toimittajalla on menossa puukko pakkiin -kampanja, jossa kannustetaan käyttämään puukon sijaan muita työkaluja.

Yksi toimittaja nosti esille kehityskohteen Fingridin pylväissä. Kaikissa pylväissä ei ole turvakahvoja, joita voitaisiin käyttää apuna johdoille laskeutuessa. Toimittaja on ilmoittanut Fingridille aiheesta. Karri varmistaa tilanteen ja onko tieto pylväsmallista, ja kahvojen tarkasta tarpeesta mennyt oikeaan paikkaan.

3.1 Mieti ennen kuin toimit -kampanja

Fingridin työmaille ja työkohteisiin suunnattu Mieti ennen kuin toimit kampanja on käynnissä.

- Kampanjaa varten Fingridid tuottaa kampanjamateriaalia, kuten julisteita ja videoita. Karri lupasi toimittaa julisteet toimittajien työturvallisuusryhmälle. Toimittajat totesivat, että Fingridin työmaalla sattuneista tapaturmista on hyvä tehdä videoita ja sitoutuivat edistämään videoiden tekemistä. Videot tehdään keväällä 2021. Toimittajat muistuttivat, että videoiden tekemisessä tulee huomioida esim. alitoimittajien käyttämä työaika - Emme keskustelleet kustannuksista tarkemmin.
- Syksyllä 2021 Fingrid järjestää videokilpailun toimittajille osana kampanjaa. Karri lupasi tehdä Fingridin projektipäälliköille/turvallisuuskoordinaattoreille Power Point -materiaalin, jolla saadaan viestittyä kampanjasta toimittajille.
- Toimittajat toivoivat yhteenvetoa merkittävimmistä riskeistä Fingridin työmaille osaksi kampanjaa. Esim. top 10 riskit Fingridin sähköasemilla ja voimajohdoilla.

Kävimme lyhyesti läpi toimittajien kokemuksia kristallinkirkas raja -hankkeen jalkautumisesta. Toimittajien mukaan kristallinkirkkaassa rajassa on toiminut hyvin yhteistyö, sanktiointi, rajan selkeyttäminen ja toimiminen sen mukaan sekä selkeä työn- ja vastuunjako. Toimittajien mukaan kristallinkirkkaassa rajassa kehitystä vaatii vielä toiminta rajan mukaisesti, vastuurajojen kirkastus ja ylikurottaminen, yhtenäiset tulkintatavat, näyttökokeet, viestintä sekä tavoitteet.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

16.3.2021

Kaikilla toimittajilla uudet sopimusehdot eivät olleet voimassa kaikissa hankkeissa vuonna 2020. Toimittajat pohtivat minkälaista perehdytystä Fingridin ulkopuoliset valvojat saavat, jotta he osaavat toimia kristallinkirkkaan rajan mukaisesti. Fingridillä on uusi malli ulkopuolisten valvojien perehdyttämiseen, missä paikallisvalvoja vastaa valvojan perehdyttämisestä. Tässä yhteydessä käydään työturvallisuusasioita läpi.

Keskustelimme Fingridin verkkokoulun hyödyntämisestä Työturvallisuuskorttikoulutuksissa. Toimittajat toivoivat, että he voisivat hyödyntää verkkokoulua omissa koulutuksissaan ilman, että koulutuksen järjestäjänä on Fingrid. Toimittajat tiedustelivat, että voisiko Fingrid järjestää toimittajille Työturvallisuuskorttikoulutuksia tai vaihtoehtoisesti voisiko verkonhaltijat järjestää yhteisiä koulutuksia. Karri totesi, että pääsääntöisesti toimittajat vastaavat omista Työturvallisuuskorttikoulutuksista, mutta yksittäisiä Fingridin järjestämiä koulutuksia voidaan harkita.

4 Nostokorvakkeet rakenteissa / Kaikki

Keskustelimme Fingridin työmaalla sattuneesta läheltä piti -tilanteesta, jossa pylvään nostokorvake irtosi kesken noston. Tapahtuman tekniset selvitykset ovat kesken ja toimittajia on tiedotettu tapahtumasta. Karri lupasi laittaa lisätietoa, kun selvitykset valmistuvat.

Toimittajalta on tullut aloite, että voisiko nostokorvakkeet kiinnittää pylväisiin pulttiliitoksilla. Toimittajat toivoivat Fingridiltä nopeampaa palautetta aloitteen tehneelle toimittajalle, että aloite on otettu käsittelyyn.

Lisäksi keskustelimme pylväiden nosto-ohjeistuksesta. Keskustelimme nostoapuvälineiden maksiminostokulmasta, johon vaikuttaa rakenteen lisäksi myös käytettävä nostoapuväline. Pylväiden ja nosto-ohjeen suunnittelussa tulisi ottaa huomioon erilaiset nostomenetelmät, nostimet ja nostokulmat. Yleisenä kommenttina toimittajilta tuli, että nostokorvake ei saa jäädä rajoittavaksi tekijäksi, jotta nostot pystytään tekemään joustavasti ja turvallisesti.

5 Vetokoneen varoalueet ja johtimen vedon turvallisuussuunnittelu (Jani Rintalan esityksen pohjalta) / Kaikki

Kävimme lyhyesti läpi Jani Rintalan valmisteleman esityksen, jonka Jani esitteli edellisen kokouksen lopuksi. Keskustelimme esitysmateriaalista:

- Todettiin, että työturvallisuusryhmässä tehdyistä esitysmateriaaleista kannattaa tehdä tietoiskuja toimittajille.
- Todettiin, että vaara-alueet tulee määrittää ja niille ei saa johtimen vedon aikana mennä. Esimerkiksi kelat voivat kaatua, jos jarru hirttää kiinni. Jos vaara-alueelle pitää mennä, niin veto tulee pysäyttää siksi ajaksi.
- Pilotin vedossa on ollut vaaratilanteita. Todettiin, että pilottiköysiä ei saa jättää vartioimatta alas paikkoihin, missä on liikennettä.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

16.3.2021

- Pilotin vedossa johtimet saattavat jäädä kiinni oksaan tai kantoon. Niiden irrottamisessa pitää tietää minkälaisien voimien kanssa ollaan tekemisissä. Pitää pari kertaa miettiä, ennen kuin toimii. Myös lämpötilaerot voivat aiheuttaa vaaratilanteita, jos pilottiköysi on jäänyt kiinni, niin vedon alussa irrottaminen voi vaatia paljon voimia.
- Keskustelimme, että voiko vetokoneen taaki pettää. Totesimme, että tämä on mahdollista ja tämän vuoksi vetokoneen edessä ei saa olla vedon aikana. Maaperä tulee huomioida taakauksessa.
- Todettiin, että johtimen vedossa ei ole sattunut tapaturmia, jotka olisivat johtuneet esim. vetokoneen tai kelan liikkeelle lähtemisestä. Läheltä piti -tilanteita on aikoinaan ollut ja lisäksi ei-poissaoloon johtanut sähkötapaturma, johtuen puutteellisista maadoituksista.
- Risteymien ylityspukkien rakentaminen ja purkaminen on riskialtis työvaihe.
- Todettiin, että hankkeen yleissuunnitteluvaiheessa tulisi ottaa huomioon johtimen veto, kuten pylväiden korkeuden suunnittelu maastoon nähden.
- Keskustelimme lisäksi tiedottamisesta, kun tehdään räjähtäviä liitoksia: Lähiympäristön tiedottamiseen on panostettu, mutta aina voi parantaa. Viranomaisluvat tulee olla tehtynä. Usein laitetaan lähialueen postilaatikoihin tiedotteet ja eläintiloihin ollaan erikseen vielä yhteydessä.

6 Henkilönostimet / Kaikki

6.1 Henkilönostokorien vaatimusten mukaisuus

Keskustelimme viranomaisten linjauksesta saattaa kuormausnostureihin liitettävät henkilönostokorit vaatimusten mukaiseksi niin, että yhdistelmä täyttää EN208 standardin vaatimukset. Henkilönostokori on ollut mahdollista liittää kuormausnostimen puomiin, kun kuormausnosturi on täyttänyt SFS EN 13001 ja henkilönostokori EN208 vaatimukset ja kun ne ovat täyttäneet käyttöasetuksen vaatimukset. Vuonna 2021 työsuojeluviranomaiset ovat tehneet tarkastuksia, että vain henkilönostimille asetettujen vaatimusten mukaisia henkilönostokoreja on myytävänä. Viranomaisten näkemysten mukaan myös käytössä olevat kuormausnostimen ja henkilönostokorin yhdistelmät, jotka eivät kokonaisuutena täytä henkilönostimille asetettuja vaatimuksia, tulisi kieltää. Mahdollinen ajankohta siirtymälle henkilönostimille asetettujen vaatimusten mukaisiin laitteisiin jo käytössä olevien laitteiden osalta olisi jo vuoden 2022 alussa. Keskustelimme muutoksesta:

- Toimittajien mukaan muutos tulee liian nopeasti, jos se tulee jo vuoden 2022 alussa. Siirtymäajan pitäisi olla riittävän pitkä, että ala ehtii valmistautua muutokseen.
- Kyseinen aihe on aiheuttanut paljon keskustelua ja se tulee aiheuttamaan paljon haasteita.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

16.3.2021

- Toimittajat totesivat, että suurin osa henkilönostoista Fingridin työmailla tehdään kuormausnosturin puomiin liitetyllä henkilönostokorilla.
- Toimittajat totesivat, että nykyisen nostokaluston muuttaminen ja/tai tarkastaminen henkilönostimille asetettujen vaatimusten mukaisiksi on hidas prosessi.
- Toimittajien mukaan voimajohdoilla oleviin kohteisiin ei usein päästä kuin metsäkoneilla, joiden puomeihin on kiinnitetty nostokori. Näiden laitteiden kieltäminen voi ohjata toimittajia tekemään töitä kiipeämällä. Toimittajat totesivat, että korkealla työskentelyä on kehitetty useiden vuosien ajan, jotta työturvallisuus ja ergonomia paranisivat. Tämä muutos vaikuttaa negatiivisesti työturvallisuuteen, jos joudutaan vaihtamaan korityöskentely takaisin kiipeämiseen.
- Toimittajien mukaan voimajohtotyömaalla esimerkiksi kuukulkijan käyttö voi olla vaarallista epätasaisen maaston vuoksi.
- Toimittajat pohtivat, mitä vaikuttaa voimajohtojen kunnossapitoon, jos ko. laitteita ei saa enää käyttää.
- Toimittajien mukaan työkohteisiin meno muuttuu haastavammaksi, jos sinne pitää saada henkilönostin.
- Toimittajat totesivat, että viranomaisten tulisi viestiä selkeästi ja hyvissä ajoin muutoksista, jotta alan toimijat ehtisivät valmistautua muutoksiin kunnolla.
- Toimittajat toivoivat, että Fingrid tilaajana voisi vaikuttaa viranomaisten päätökseen nostamalla edellä mainittuja perusteluja esille sidosryhmäkeskusteluissa.
- Toimittajat toivoivat, että vaikuttamisessa ja siirtymäajan määrittämisessä otetaan huomioon kantaverkon rakentamisen olosuhteet ja urakoitsijat, kuten Fingridin työmailla käytetyt kaivinkonenosturit ja metsäkoneenosturit, kunnossapidon töiden luonne ja huoltovarmuus sekä työympäristö, missä ei pääse teitä pitkin liikkumaan.

6.2 Eristelevy henkilönostokorin ja sen rungon välissä

Käytiin lyhyesti läpi aihetta. Osassa henkilönostimia voi olla eristelevy henkilönostokorin ja sen rungon välissä. Tämä vaikuttaa nostokorin maadoittamiseen. Toimittajille asia oli uusi. Toimittajat totesivat, että maadoituksen toimivuutta voitaisiin myös mitata. Toimittajat totesivat, että henkilönostimissa on harvoin virallisia maadoituspisteitä. Toimittajat ovat pääsääntöisesti maadoittaneet pelkän henkilönostimen rungon ja korian ei ole erikseen maadoitettu. Karri vie viestiä Jani Pelvolle. Jatketaan käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

7 Sijaistuskäytännöt sähköasemilla / Antti Keskinen ja Juha-Matti Huhtanen

Kävimme läpi Antin ja Juha-Matin esityksen. Sovimme, että Karri vie ehdotuksen arvioitavaksi sähköasemayksikköön. Katsotaan palaute seuraavassa kokouksessa.

8 Seuraava kokous

Seuraavan kokouksen ajankohdasta sovitaan erikseen. Siirretään tämän kokouksen seuraavat aiheet seuraavaan kokoukseen:

1. Kattopeltien ja tavaroiden nostaminen henkilönostimella
2. Sijaistuskäytännöt voimajohdoilla / Marko Elorinne ja Teemu Palosaari
3. Pylväiden kasauksen turvallisuus / Kaikki
4. Toimittajien työturvallisuuden hyvät käytännöt / Kaikki
5. Koneiden ja laitteiden tarkastus työmaalla / Kaikki
6. Työmaalla suoritettavien testien turvallisuus / Kaikki